

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2023-594

22.8.2023

Gjensidige Forsikring ASA

Retts hjelp

Tvist om erstatningsoppgjør – beregning av sikredes økonomiske interesse i tvisten.

Sikredes bil og terrasse ble skadet etter at en bil kjørte inn i sikredes bil og skjøv denne inn mot terrassen i sammenstøtet. Sikrede fremmet krav om erstatning for skadene, og foretaket rekvirerte takstmann for besiktigelse av terrassen og taksering av bilen. Takstmannen mente skaden på terrassen var minimal, og under egenandel. Sikrede fikk derfor beskjed om at erstatning ikke ville bli utbetalt. Erstatning for bilen ble tilbudt basert på bilens markedsverdi. Sikrede innhentet pristilbud på reparasjon av terrassen og sendte dette til foretaket. Foretaket utbetalte erstatning i henhold til tilbudet. Sikrede mente erstatningstilbudet for bilen var for lavt. Han fremmet også krav om erstatning for bilen fordi den hadde stått lenge uten at sikrede kunne benytte den. Foretaket tilbød en ny samlet sum for bilen som en minnelig løsning. Sikrede søkte deretter om retts hjelpdekning for tvist mot foretaket vedrørende oppgjør for skade på bil og på terrasse. Foretaket innvilget dekning, men begrenset forsikringssummen til kr 39 000 med henvisning til sikredes økonomiske interesse i saken. Sikrede var uenig og mente verdien av tvisten var høyere enn det foretaket hadde lagt til grunn. Nemnda kom til at det ikke forelå tvist om erstatningsoppgjøret for terrassen, men at den økonomiske verdien av tvisten knyttet til bilen, utgjorde kr 56 500.

ANTATT ØKONOMISK OMFANG: kr 61 000, differansen mellom full forsikringssum kr 100 000 og tilbudt forsikringssum kr 39 000

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om ytterligere utbetaling under retts hjelpdekningen.

Sikredes retts hjelpforsikring dekker utgifter til retts hjelp når sikrede er part i tvist. Forsikringen dekker ikke:

Tvist med Gjensidige som følge av at det er gitt avslag på retts hjelpdekning.

Under punktet for forsikringssum og egenandel fremgår blant annet følgende:

Den samlede erstatning ved hver tvist er begrenset til den forsikringssum som fremgår av forsikringsbeviset.

(...)

Erstatningen er under enhver omstendighet begrenset til den antatte økonomiske verdi av sikredes interesse i saken.

Sikredes bil ble mens den var parkert påkjørt av en annen bil. Sikredes bil ble i sammenstøtet skjøvet fremover slik at den traff gjerdet til sikredes terrasse, som også fikk skader.

Sikrede meldte om skaden til foretaket, og foretaket rekvirerte både takst av bilen og terrassen.

Av skaderapport for terrassen fremgikk følgende:

Gjerdet ble noe løst på et punkt og det fliset av en bit på en av lektene til rekkverk.

(...)

Regress ikke valgt da følgeskader er under egenandel.

Skadeomfang

Noe mindre skader på et gjerde rundt en terrasse. Har blitt noe løst, men dette kan enkelt skrus fast igjen. En lekt 36x048 2 meter er fliset opp i enden og må byttes.

(...)

Oppsummering

Bekjent kjørte på forsikringstakers sin bil og dyttet den inn i gjerdet. Minimale skader.

På bakgrunn av skaderapporten la foretaket til grunn at skadene på terrassen ikke oversteg avtalt egenandel på kr 6 000 og utbetalte derfor ikke erstatning. Sikrede ble informert om dette i brev av 25.8.22.

Skaden på bilen ble av verkstedet taksert til totalt kr 68 584. Sikrede ble opplyst om at markedsverdien på bilen var vurdert til kr 32 000 (pga. bilens tilstand med mye rust), og at sikrede derfor hadde to valg med tanke på oppgjør:

1. Vi innløser bil til kr 32000,-

Da leverer du bil, med vinterhjul og ekstranøkkel til verkstedet, og du må levere inne skiltene til statens vegvesen slik at den blir avregistrert.

2. Du beholder bilen og får en kontanterstatning på kr 27271,- (det er markedsverdi fratrasket vrakpant og reg.avgift som jeg sa til deg i telefonsamtalen)

Sikrede mente erstatningstilbudet for bilen var for lavt, og at det var feil at han ikke fikk tilbud om erstatning for skadene på terrassen. På denne bakgrunn kontaktet han advokat for bistand 26.8.22:

hei jeg skriver deg en kort oppsummering av situasjonen bilen min sto på eiendommen min og ble skadet av en bil sjåføren mistet kontrollen Jeg er ikke enig i tilbudene de ga meg i bilskaden ble funnet ca 70000nrk og jeg fikk et tilbud 32000nrk og skaden på trappen til inngangen 0,00nrk

Sikredes advokat kontaktet foretakets rettshjelpavdeling 6.9.22 og ba om bekreftelse på rettshjelpdekning for tvist mot foretaket:

Jeg representerer [sikrede], som har fått avslag på skadedekning i skadesak, se vedlagte brev.

Avslaget er nok basert på misforståelse, fordi skaden er taksert. Jeg ettersender takst på ca. 68.000. I tillegg kommer andre utgifter.

Kravet skal fremsettes for motparten. Jeg ber om at saken dekkes når tvist er oppstått.

Jeg ber om at forsikringsutbetaling gis, og at rettshjelp bekreftes i tvist med Gjensidige også.

Jeg melder altså to saker.

Det er uklart om denne henvendelsen ble besvart.

Sikrede innhentet samtidig et tilbud på "Reparasjon av terrasse og forankring av rettverk". Det fremgikk følgende av tilbudet:

Viser til befarng 6.09.

Der det er ønskelig å reparere terrasse og forankrer rettverk.

Det gjøres ingen forandring av terrasse/rettverk. Vi bytte kun den som er ødelagt. Og forankrer rettverk med forankringsskruer og stålvinkel.

Totalt var tilbudet på kr 20 318.

Sikredes advokat kontaktet foretaket på ny 27.10.22 og la ved både takst på bilen og pristilbudet for arbeid med terrassen. På denne bakgrunn avslo advokaten erstatningstilbudet som var fremsatt for sikrede. Advokaten anmodet i samme henvendelse på ny om rettshjelpdekning. Slik anmodning ble også gjentatt i e-post 15.11.22.

Foretaket svarte 22.11.22 at spørsmål om rettshjelp var sendt til rett avdeling. Vedrørende skaden på terrassen ba foretaket om at det ble oversendt en takst fra en fagperson, samt at sikrede opplyste om han ønsket utbedring eller kontantoppgjør. Vedrørende bilskaden ba foretaket om dokumentasjon på at verdien av bilen var høyere enn hva foretaket hadde tilbudt.

Sikredes advokat svarte påfølgende dag og viste til at bilen hadde stått i fire måneder uten å kunne brukes, og at sikrede ønsket kompensasjon for utgifter til forsikring og bilavgift til staten, samt utgift til leiebil for perioden. Advokaten viste til at det var sendt inn dokumentasjon rundt sammenlignbare priser, og at sikrede imøteså et samlet tilbud for bilen.

Påfølgende dag 24.11.22 bekreftet foretaket at det ville dekke utlegget på kr 20 318 for terrasseskaden.

Foretaket tilbød deretter som en minnelig løsning en samlet erstatning på kr 50 000 for bilen.

Sikredes advokat sendte 17.1.23 en e-post til foretaket hvor det ble presisert at tvistesummen var "langt over 100 000" ettersom takst for skade på bil var kr 68 500, utbedring av skader på terrassen kr 20 318 og i tillegg tap stipulert til kr 20 000 fordi sikrede ikke hadde fått leiebil. Det ble bedt om en bekreftelse på rettshjelpdekning.

Foretaket svarte påfølgende dag at det ikke kunne se at det var oppstått tvist, og at rettshjelpdekning derfor ikke kunne innvilges:

Det pågår enda forhandlinger og Gjensidige har sendt tilbud til dere som jeg ser at dere ikke har svar på.

Vi kan ikke bekrefte dekning av advokatutgifter i denne saken.

Sikredes advokat sendte 19.1.23 varsel om krav – prosessvarsel – hvor det ble bedt om at kravene ble "saksbehandlet og etterlevd".

Påfølgende dag etterspurte foretaket eksakt tvistebeløp i saken og presiserte at dette utgjorde differansen mellom tilbudet på bilen og sikredes mottilbud.

Sikredes advokat svarte med en henvisning til e-posten av 17.1.23 hvor tvistesummen var presisert å overstige kr 100 000.

Foretaket innvilget 23.1.23 rettshjelpdekning for tvist mot foretaket fra 6.9.22. Dekningen ble begrenset til den antatte økonomiske verdien til sikredes interesse i saken, satt til kr 39 000 (kr 19 000 for bil og kr 20 000 for leiebil).

Sikredes advokat var uenig i begrensningen på kr 39 000, men foretaket opprettholdt sitt standpunkt.

Sikrede anfører at tvistesummen overstiger kr 100 000, og at rettshjelpdekningen derfor ikke kan begrenses til kr 39 000. Det er presisert at takst for skade på bilen var kr 68 500, utbedring av skader på terrassen kr 20 318 og i tillegg tap stipulert til kr 20 000 fordi sikrede ikke hadde fått leiebil. Det er ikke opp til foretaket å bestemme hva tvistesummen skal være. Det er fremsatt et klart krav, kravet er opprettholdt. Foretaket kan ikke bestemme at det ikke eksisterer. Sikrede krever videre kr 15 000 eks. mva. i saksomkostninger.

Forsikringsforetaket avviser ytterligere ansvar. Dekningen er begrenset til verdien av sikredes økonomiske interesse i saken, og denne er kr 39 000. Foretaket kan ikke se at det er noen tvist om

erstatningen for huset. Tvistesum i denne saken må derfor bli differansen mellom det Gjensidige Motor Skade Privat har tilbudt sikrede for bilen og det sikrede mener denne bilen er verdt, dvs. kr 19 000. Tvistesum er ikke verdien av hele bilen. I tillegg tvistes det om leiebilsutgifter i størrelsesorden kr 20 000. Til sammen utgjør dette kr 39 000.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om sikredes økonomiske interesse i saken er høyere enn kr 39 000 som er utbetalt.

Sikredes rettshjelpsforsikring dekker utgifter til rettshjelp innenfor forsikringssummen, men er "under enhver omstendighet begrenset til den antatte økonomiske verdi av sikredes interesse i saken". Utgangspunktet blir derfor at rettshjelpsforsikringen ikke utløses med mindre sikrede har en økonomisk interesse i tvisten. Videre må vilkårene tolkes slik at om sikrede taper saken, er det den økonomiske verdien av interessen da tvisten oppsto som er avgjørende, ikke verdien av tvistegjenstanden etter at saken er tapt, jf. eksempelvis FinKN 2018-346. For øvrig utgjør verdien av sikredes interesse øverste grense for foretakets ansvar uten at det fremgår hvilket tidspunkt som er avgjørende for beregningen. Hvis verdien endrer seg underveis, må det høyeste beløpet legges til grunn såfremt dette er tilstrekkelig sannsynliggjort.

Foretaket har lagt til grunn at det ikke foreligger tvist om erstatningen for huset, og at utbedringsbeløpet kr 20 318 derfor ikke skal medregnes i sikredes økonomiske interesse i tvisten mot foretaket.

Da sikrede meldte om skaden rekvirerte foretaket takstmann for besiktigelse av skaden på terrassen. Av skaderapporten som ble utarbeidet fremgikk det at skadene på terrassen var minimale og under egenandelen. På denne bakgrunn skrev foretaket at det ikke ble utbetalt erstatning, men at sikrede kunne komme tilbake dersom utbedringen likevel oversteg egenandelen.

Sikrede innhentet et pristilbud for arbeider pålydende kr 20 318. Dette ble etter det opplyste oversendt foretaket i slutten av oktober 2022. Foretaket bekreftet i november 2022 at det ville dekke utlegget.

Slik saken er dokumentert kan nemnda ikke se at foretaket har bestridt sikredes krav om erstatning for skaden på terrassen, og tvist er derfor ikke oppstått for denne skaden. Dette beløpet kan da ikke tas med i beregningen av sikredes økonomiske interesse i tvisten mot foretaket.

Skadene på bilen er taksert til kr 68 500. Foretaket legger til grunn differansen mellom dette beløpet og foretakets tilbud på kr 50 000, men dette tilbudet er fremlagt som en følge av den pågående tvisten og kan derfor ikke fungere som en begrensning på verdien av tvistegjenstanden senere i tvisten. Sikrede ble etter avholdt takst tilbudt en erstatningsutbetaling på kr 32 000 basert på takstmannens estimat av bilens markedsverdi. Sikrede avslo dette tilbudet, og nemnda har forstått det slik at han mente å ha krav på oppgjør i henhold til taksten. Det var dermed tvist om kr 36 500.

Sikredes advokat varslet også i e-posten til foretaket 6.9.22 at "i tillegg kommer andre utgifter". Det var da ikke spesifisert hva dette gjaldt. Slik saken er opplyst fremstår det som om sikredes advokat først i e-post til foretaket 23.11.22 formidlet at det var tale om utgifter som følge av at bilen ikke kunne brukes, og at det først var i e-post 17.1.23 at kravet ble stipulert til kr 20 000. I denne e-posten ba sikredes advokat om et samlet tilbud for bilen, og foretaket tilbød kr 50 000 som en minnelig løsning. Nemnda mener den korrekte verdien av den forsikrede interesse her er tvisten om bilen på kr 36 500 og kr 20 000 for leiebil, dvs. kr 56 500. Nemnda peker på at denne

begrensningen ikke sier noe om hva som er rimelige og nødvendige omkostninger i saken.

Finansklagenemnda Skades flertall, Trine-Lise Wilhelmsen og Trine Vøien, bemerker:

Sikrede krever videre kr 15 000 eks. mva. i sakskomkostninger. Flertallet behøver ikke ta stilling til om det foreligger ansvarsgrunnlag for dekning av advokatkostnader fordi den uansett mener at kostnadene i dette tilfellet ikke er "rimelige og nødvendige", jf. skl. § 5-1 om sikredes tapsbegrensningsplikt. Sikrede kunne kontaktet Finansklagenemnda uten bistand fra advokat. Behandlingen i Finansklagenemnda er gratis, og sikrede risikerer ingen sakskostnader fra motparten. Sikredes krav er knyttet til en påstand om at tvistesummen er over kr 100 000, mens sikrede får medhold i en økning av tvistesummen fra kr 39 000 til kr 56 500. Justeringen er ikke basert på argumenter fremmet fra advokaten. Flertallet kan derfor ikke se at det i dette tilfellet var nødvendig med advokat, og i hvert fall ikke at kostnadene skal tilsvare økningen i tvistesummen.

Nemndas mindretall, Hege Sundby, bemerker:

Mindretallet er kommet til et annet resultat enn flertallet vedrørende sikredes krav om dekning for sakskostnader. I FinKN 2023-109 kom personskadenemnda etter en gjennomgang av rettskildene til at foretakets avslag på krav om erstatning på feil grunnlag var en rettsvillfarelse som kunne gi grunnlag for objektivt ansvar for utgifter til advokat. Foretaket må på samme måte være objektivt ansvarlig også for det uriktige avslaget i saken her.

Rettshjelpforsikringen gir klageren rett til å få dekket advokatkostnader i tvisten ang. skadene på bilen og terrassen, mot å betale egenandel. Det fremstår da rimelig og påregnelig for foretaket at klageren også ble bistått av advokaten ved klagen angående rettshjelpdekningen. Det er antakelig en betydelig styrkeforskjell mellom partene hva gjelder juridisk kompetanse, og det fremstår alt i alt forsvarlig at klageren fikk profesjonell bistand til å klage. At nemnda er kommet til et annet resultat enn sekretariatet viser vel at problemstillingene saken har reist, ikke har vært enkle.

Det virker som klageren har bedt om erstatning for seks timer juridisk bistand, noe som i denne konkrete saken kan synes å være i overkant. Da jeg uansett er i mindretall, tar jeg likevel ikke stilling til den nærmere utmålingen.

Avgjørelsen er avgitt under dissens.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Sikrede gis delvis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Trine Vøien (selskapsrepresentant) og Hege Sundby (forbrukerrepresentant).